

**Deutsche Nationalitätenselbstverwaltung
der Stadt Miskolc mit Komitatsrecht
Német Nemzetiségi Önkormányzat
Levelezési cím: 3535 Miskolc, Bartók Béla út 54**

130.005-23/2019.

J e g y z ő k ö n y v

Készült: Miskolc Megyei Jogú Város Német Nemzetiségi Önkormányzatának **2019. december 12. napján 15 óra 30 perces kezdettel** a közmeghallgatás kapcsán megtartott testületi ülésén, Miskolc Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatalának Ferdetetős tárgyalójában.

Jelen vannak: Dr. Lange László elnök, Volcz Dénes elnök-helyettes, Lange László Gergely testületi tag

Miskolc Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatal részéről:

- Varga Andrea Klára alpolgármester
- Dr. Hajdu-Harsányi Zoltán jogi ügyintéző a jegyző képviselőjében
- Sipos Melinda önkormányzati ügyintéző

Megjelent vendégek: Makóné Lerch Gertrúd, Makó Zoltán, Gilányi Lászlóné, Nagy Sándorné, Sztojkoné Czerva Júlia, Simcsik László, Nagy Sándorné, Hesslerné Ferenczi Ágnes

Dr. Lange László elnök: Köszönti a megjelenteket. Külön köszönti Varga Andrea alpolgármester asszonyt is. Bejelenti, hogy a Testület 3 fővel határozatképes, így az ülést megnyitja. Bejelenti, hogy a jegyzőkönyvvezető Sipos Melinda, a jegyzőkönyv hitelesítői feladatokat pedig Volcz Dénes látja el. Kéri, szavazzanak arról, hogy a mai testületi ülésen – a meghívó szerint – közmeghallgatást tartanak.

A Testület 3 igen szavazattal az ülés napirendjét a meghívóban foglaltak szerint állapította meg.

Dr. Lange László elnök: Tájékoztatja a jelenlévőket, hogy a nemzetiségekre vonatkozó jogszabály alapján az évi négy testületi ülésen túl legalább egy alkalommal közmeghallgatást szükséges tartaniuk. Ez alkalommal közérdekű információkat, közleményeket osztanak meg az érdeklődőkkel.

Egy rövid, 2019. évre vonatkozó informatív tájékoztatást kíván nyújtani a jelenlévőknek, amely kapcsán zömében már a korábbi testületi ülés alkalmával döntés született. Amennyiben ezekkel összefüggésben, vagy esetleg ezeken túl, más jellegű kérdés felmerül, áll rendelkezésre, és reményei szerint megválaszolja azt.

A nemzetiségek jogállását a többször módosított 2011. évi CLXXIX. sarkalatos törvény szabályozza. A kétharmados vagy sarkalatos törvények a Magyar Köztársaság 1990. óta eltelt történetében általában arra jelentettek garanciát, hogy az adott időben fennálló kormány ne tudjon alapvető jogszabályokat megváltoztatni az ellenzék hozzájárulása nélkül. A kétharmados jogszabály erősebb védelmet jelent. A kétharmados törvények körét az Alkotmány rögzíti. A teljesség igénye nélkül ilyenek például az állampolgárságról, a családok védelméről, a sajtószabadságról, a választási jogról, az országgyűlésről, a köztársasági elnökről, a bíróságról, az ügyészségről, a honvédségről, a rendőrségről szóló törvények. A 2011. évi CLXXIX törvény szerint nemzetiség minden olyan - Magyarország területén legalább egy évszázada honos - népcsoport, amely az állam lakossága körében számszerű kisebbségben van, a lakosság többi részétől saját nyelve, kultúrája és hagyományai különböztetik meg, egyben olyan összetartozástudatról tesz bizonyosságot, amely mindezek megőrzésére, történelmileg kialakult közösségeik érdekeinek kifejezésére és védelmére irányul.

Nemzetiségi önkormányzat: törvényben meghatározott nemzetiségi közszolgáltatási feladatokat ellátó, testületi formában működő, jogi személyiséggel rendelkező, demokratikus választások útján e törvény

alapján létrehozott szervezet, amely a nemzetiségi közösséget megillető jogosultságok érvényesítésére, a nemzetiségek érdekeinek védelmére és képviseletére, a feladat- és hatáskörébe tartozó nemzetiségi közügyek települési, területi vagy országos szinten történő önálló intézésére jön létre.

A települési önkormányzat és a nemzetiségi önkormányzat kapcsolatát Együttműködési Megállapodásban rögzíti a jogszabály, amelyet felek minden évben január 31-ig felülvizsgálják. Szükség esetén a nemzetiségi önkormányzat javaslatait megfogalmazza, azt megküldi a települési önkormányzat részére, majd az egyeztető tárgyaláson a javaslatra szóban választ kapnak, és ha meg van a konszenzus, bekerül a megállapodásba. Az eltelt évek során nagyon sok javaslatot fogalmaztak meg, amelyek részét képezik a mindennapi életüknek.

A nemzetiségi önkormányzat képviselő-testülete, közgyűlése szükség szerint a szervezeti és működési szabályzatban meghatározott számú, de évente legalább négy ülést és egy közmeghallgatást tart.

2019. évben a Miskolci Német Nemzetiségi Önkormányzat nyolc alkalommal tartott testületi ülést és most tartja a közmeghallgatását.

A Magyarországi Németek Országos Önkormányzata szervezésében minden esztendőben január hónapban kerül sor az országos gálára, amelyen átadásra kerülnek az országos önkormányzat által alapított kitüntetések. Elsősorban itt szoktak találkozni az ország különböző településeiről érkező képviselőkkel. Ez már a 2019. évre vonatkozó konkrét elmúlt események, cselekmények, de körükben is vannak olyanok, akikkel együtt voltak ezen a gálán, azt gondolja, hogy felemelő és rendkívül szuggesztív erejű volt az a találkozó, akár Budapesten a Kongresszusi Központban volt megtartva, akár Pécsen. A következő az 2020. január 14. napján is Pécsen lesz megtartva.

Ugyancsak visszatérő eseményük, amikor a január 22-hez közel álló vasárnap délelőtt a miskolci Vár utcában lévő (immáron nem pontos, mert a kutatások az elhurcolt megjelöltek létszámát már messze meghaladták) malenkij robotra elhurcoltak emléktáblájánál a kegyelet virágainak helyezték el, amelyen a történelmi egyházak képviselőin túl, egyéb civil szervezetek is részt vettek.

Február 25-én megemlékeztek a kommunizmus áldozataira, a Megyei Rendőrség épületének falán emléktábla hirdeti, hogy Miskolcra, mint gyűjtőhelyről több mint 5000 főt hurcoltak el szibériai munkatáborokba. Azt tudja, hogy Borsod megyében Szerencs és Miskolc volt ilyen központi gyűjtőhely. Kisebbségi településekről gyűjtötték be a személyeket, akik a Gömöri pályaudvari laktanya épületében voltak elhelyezve.

A tavaszi báli szezonban általában egy kis mikrobusszal el szoktak menni Sárospatakra, a Sváb Bálra. Ezek az események mindig fergetegesek szoktak lenni. Így történt ez ebben az esztendőben is. Megjegyzni, már tíz éve rendezik meg Sárospatakon ezt a bált.

Évekkel ezelőtt elhatározták, hogy a „Várak és Kastélyok” című programjuk keretében körbejárják Magyarországot, illetve áttekintik és megnézik az elcsatolt részekben fekvő egykori sváb települések építészeti hagyományait. Így 2019. március 15-17-én Nagyvárad, Debrecen, Nyíregyháza szépségeit ismerhették meg, a jelenlévők egy része is velük volt a három napos eseményen.

Élve a jogszabály biztosította lehetőséggel, immáron a harmadik ciklusban is 2019. április havában bírósági ülnököt választottak. Információja szerint Miskolcon más nemzetiség az eltelt évtizedek alatt még egyszer sem élt képviselő delegálásával. Vájiné Müllmann Erzsébet lett megválasztva, akinek kiállította és személyesen adta át a megbízását.

A Miskolci Német Nemzetiségi Önkormányzat azon kevesek közé tartozik, akik tagjai a Gulágkutatók Nemzetközi Társaságának. A társaságnak közgyűlése ebben az esztendőben Budapesten volt, ahol önkormányzatukat az elnök képviselte. Azt pontosítja, hogy nem csak gulágkutatók, hanem gulág és gupvi kutatók nemzetközi társasága ez. Megjegyzni, ez két fogalom, az egyik büntetési, a másik katonákra vonatkozott.

Gasztronómiával egybekötött Regionális Fesztivál megrendezésére került sor Ózdon. Minden esztendőben más-más helyszínnel visszatérő esemény, amelyen a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei, a Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei német nemzetiségi önkormányzatok és a mellettük működő civil szervezetek vesznek részt.

Június 04-én, az Összetartozás Napján, Miskolcon a Népkerti Országzászlónál lerótták kegyeletüket, elhelyezték a megemlékezés virágait.

Magyarországon még ebben az évben kiadásra kerül a „Mi Svábok” című könyv, amelyben lehetőséget kaptak a bemutatkozásra. Ha már könyvről esett szó, tájékoztatja az érdeklődőket, hogy mint ismeretes, a Gulág emlékévképcsán 2017. évben két év kutatás eredményeként egy pályázat kapcsán 500 db

példányban kiadták a „Miskolci németek kényszer munkán a Szovjetunióban” című könyvüket, amelynek jelentős része német nyelven is olvasható. A kutatás azóta is tovább folyik és az eredményekre, valamint egy újabb pályázati kiírásra tekintettel, és a helyi önkormányzat pályázati író munkatársainak köszönhetően benyújtották októberben a pályázatukat. Elmondja, hogy ugyanennyi példányszámban és esztétikai kivitelben, egy újabb könyvet szeretnének kiadni a következő évben. A kutatást nem szabad abbahagyni, hiszen ebben az évben Oroszország és Magyarország közti megállapodás alapján mintegy 600 ezer ember kartonját adja át az orosz fél a magyar államnak. Ezzel további százazrek sorsa válhat kutathatóvá és ezáltal ismerhetővé. A munkálatokban állandóan kettő fő, a levéltár igazgatója Kiss József és dr. Kun Gergő vállalja a feladatokat. A kiadások előtt négy fő vesz részt, akikkel szerződéses megbízásuk van.

2019. augusztus 02-án a miskolci bolgár és roma elnököknek köszönhetően - akik felvállalták a szervezést - a Csorba-tón Nemzetiségi Horgászversenyen vettek részt.

2019. augusztus 17-20. között Romániában, korábban szászok által lakott vidékét látogatták meg. Lenyűgöző volt- az évszázadokkal ezelőtt létesített erődtplomok látványa. Ez volt Brassó és környéke, ami csodálatos és fergeteges volt.

2019. október 13-án, Magyarországon a helyhatósági választásokkal egy időben került sor a helyi nemzetiségi önkormányzati képviselők megválasztására is. Miskolcon öt jelöltet állítottak, melyből a létszámokra tekintettel három főt lehetett megválasztani. A legtöbb szavazatot kapott három fő közül végre volt egy hölgy is, aki sajnos egyéb okokra hivatkozással lemondott a mandátumáról. Így alakulhatott meg a régi-új testület. Mivel a megyében tíz településen alakult német nemzetiségi önkormányzat, így létrejött a hét fős Területi Német Önkormányzat, amelynek Miskolc is tagja.

2019. december 03-án a Polgármesteri Hivatal Ferdetetős tárgyalójában került sor az Európa Tanács Kisebbségek Védelmével Foglalkozó Bizottság képviselőivel való találkozásra, amelyen nyolc nemzetiség elnöke ott volt. A roma nemzetiséggel külön folytattak tárgyalást.

2019. december 04-én részt vettek a Polgármesteri Hivatal Dísztermében megrendezésre került Nemzetiségi Napon. Ezen az eseményen került sor posztumusz díj átadására. Díjazottjuknak, Schulcz Laci bácsinak megköszöni azt a sok-sok munkát, szeretetet, amelyben éveken át részesítette önkormányzatukat.

2019. december 10-én délelőtt öt intézményhez tartozó 70 gyermeknek szereztek immár ötödik éve felejthetetlen napot azzal, hogy részt vehettek a Mikulásvonaton. Ezek az intézmények gyermekei azok, akikkel komoly kapcsolatuk van, elsősorban a két tanítási nyelvű iskolákat preferálták.

2019. december 16-án az Ady Endre Művelődési Házban került sor több mint 20 éve a „Szegények Öregek Karácsonyára”, melynek keretében anyagilag támogatják a rászorulókat. A Talizmán Étteremben elkészített melegételt szolgálják fel, valamint tartós élelmiszert magába foglaló hidegcsomag összeállításával kedveskednek a résztvevőknek. Megjegyzi, tevélegesen is részt vesznek a csomagok összeállításában, valamint a felszolgálásban is. A Klasszik Band fúvós zenekar is készül egy fellépéssel, de belefér a költségvetésbe, hogy emlékezetessé és hangulatosabbá tegyék ezt az időszakot. Ebben az esztendőben a műsor zenei összeállítását anyagilag is szponzorálják.

Visszatér a pályázatra a pályázati írásra. Szeretné megköszönni Alpolgármester Asszonynak ezen lehetőséget. Igaz, ebben az évben már túl vannak a pályázati íráson, de az önkormányzatnak köszönhetően került erre sor - az együttműködési megállapodásban is utalás van erre, a segítségnyújtásra -, de ha az önkormányzat kapacitás hiányában nem tud segíteni, akkor keres mást. Ez a pályázati összeg 1,5 millió forint, és ez csak a könyv megjelentetéséről szól, a többi kiadást a költségvetésből kifogják gazdálkodni.

Az ismertetett program nem teljeskörű, ezek az események a jéghegy csúcsát képezik. Tájékoztatásában igyekezett kerülni az évenként visszatérő események egy részét úgy, mint a Student Police Programot. Mint tudják, hogy az érettségi feltétele az 50 órás közmunka program. Tanulmányi ösztöndíj programjukkal az általános iskolásokat célozzák meg, hogy minél hamarabb meglegyen a nyelvvizsgájuk. Több mint 10 éve a Szent István Katolikus Rádióban elhangzó német nyelvű evangéliumról szóló ismertetést, illetve minden évben különböző alapítványokat támogat. Ezeket azért nem építette be a 2019-es programokba, mert ezek visszatérő programok.

Köszöni figyelmet és türelmet. Megköszöni, ha az elhangzottakkal kapcsolatban a programjainkon részt vevők észrevételeikkel kiegészítik.

Három mondatot szeretne még a 2020-as programokkal kapcsolatban elmondani, ami a népszerű programok megtartása mellett terveik között szerepel még. Szeretné megemlíteni nemcsak az elhurcoltának a napját, hanem a hazatérés napját. Ezzel kapcsolatban a kutatóik fogják jelezni, hogy mi

a pontos dátum, és azt a napot fogják megünnepelni. Van, aki több mint hat évet volt távol. Úgy tudja, hogy még Wágner Ella él, aki 93 éves, szintén elhurcolták. Ismét meg szeretnék hívni a Szekszárdi Német Színház Társulatát, melynek előadását a Művészetek Házába tervezik. 2020-ban szeretnék az új könyvüket megjelentetni, bemutatni az olvasók számára.

Megkérdezi, hogy van-e a közmeghallgatás, illetve az önkormányzattal kapcsolatban észrevétel, megjegyzés. Szívesen vesznek minden jó szándékú kezdeményezést és javaslatot.

Simcsik László: Elmondja, hogy szokott járni Miskolcon különböző társalgási klubokba. Javasolni szeretné, hogy az önkormányzat kössön együttműködési megállapodást a Miskolci Német Társalgási Klubbal, szerinte ez jó ötlet lenne.

Dr. Lange László elnök: Erről már szó esett köztük korábban. A nemzetiség önkormányzat teljesen nyitott. Leülnek a könyvtárral vagy ezzel a szervezettel megbeszélni a felvetést, mert fontos, hogy csak olyat vállaljanak, amit tudnak teljesíteni.

Sztojkoné Czerva Júlia: Kérdése, hogyan áll a tájház helyzete.

Dr. Lange László elnök: Megköszöni a kérdést, és elmondja, hogy 2018. esztendőben saját költségére vett Diósgyőrben a Bartók Béla utca 90. szám alatt egy házat, és azt gondolta, hogy nincs Diósgyőr vonatkozásában és Nagy-Miskolc tekintetében tájház, ezért a család költségvetéséből felújították és szeretnének nyitni egy tájházat. Ezért jelenleg is Ózdra fog elmenni, kéri szakemberek segítségét a régiség megvásárlásában. Szeretné úgy megcsinálni, hogy középen helyezkedjen el a konyha, legyen egy tisztaszoba és egy másik szoba, a bejáratnál legyen gang. A teljes tetőt szeretné lecserélni, mert az előző tulajdonos elmondta, hogy az ő nagyapja építtette 1920-ban ezt a házat. Szeretné a tájházat közcélra felajánlani olyan formában, hogy egy alapítványnak átadná az üzemeltetését, mivel ez nem önkormányzati feladat.

Szeretne még egy gondolatot a 2019-es évhez hozzátenni. Valamikor november végén Vargáné dr. Pápai Ildikó aljegyző asszony valamennyi nemzetiségi önkormányzatnak írt egy körlevelet az együttműködési megállapodás felülvizsgálatával kapcsolatban, melyben kérte, hogy az évfordulóra való tekintettel írják meg az elképzeléseket, hogy mi kerüljön bele az együttműködési megállapodásba, melyet el is küldtek a részére.

Makóné Lerch Gertrúd: Meg szeretné köszönni a kirándulási lehetőségeket, csodálatos élményben volt részük. Látja az önkormányzat tevékenységén, hogy foglalkoznak a diákokkal, örül annak, hogy bevonják őket a Német Nemzetiségi Önkormányzat működésébe, tevékenységébe.

Dr. Lange László elnök: Azt vallja, hogy az a cél, hogy nyomokat hagyjanak maguk után, erre jók a könyvek, meg arra, hogy a leendő középiskolások megkaphassák a könyvet. Elmondja, hogy az előző könyvüket iskolába és könyvtárakba helyezték el. Miután ez fehér folt történelmükben, szeretné, hogy kapjanak valamilyen képet, hátha esetleg kiderül, hogy neki a hozzátartozója vagy a rokona szintén ott volt, és valamilyen szinten ő is érintett. Még egy érdekesség, hogy a Gulág emlékévkapcsán rendkívüli történelem órát tartottak. Ha emlékeznek rá, volt egy idős bácsi, Plósz Mihály, Miska bácsi, már sajnos ő sincs köztünk, rendkívül agilis volt, korát meghazudtolva rendkívül aktivitással bírt. Még ő telefonált és kérdezte, hogy mikor mennek a következő rendhagyó órára. Körülbelül öt helyen voltak, de ezen kívül más feladatok voltak mindkettőjüknek. Ősszel találkoztak utoljára. Tavasszal már gyengélkedett, hiszen már 90 éves elmúlt, így elmaradt a történelem óra, pedig az Evangélikus Iskola hívta többször is, hogy Miska bácsival mikor találkoznak újra. Nagyon sokat tanult tőle emberséget.

Nagy Sándorné: Elmondja, hogy a Malenkij robot nagyon érdekli. Felfigyelt arra, hogy a Duna Tv-ben újra adták az „Örök tél” című filmet, amely mutatja azokat az időket. Újságíró kritikája, „hatásvadásznak titulálta” a filmet, ami felháborítja, mert nagyon jó és még „enyhén” is mutatja be a témát. Édesapja is mesélte saját, borzasztó élményeit. Megjegyzi, kevés az információja az újságírónak. Azért szólt, hogy ha valaki még nem látta ezt a filmet, fent van a Mediaklikken, ahol meg lehet nézni.

Dr. Lange László elnök: Reményeit fejezi ki aziránt, hogy szervezett formában, vagy kópián keresztül, vagy valamilyen formában két, három filmet elhoznak, és bemutatják ilyen körben, akár iskolásoknak, akár diákoknak.

Megállapítja, hogy nincs több észrevétel. Megköszöni a megjelentek részvételét, és az ülést 16 óra 15 perckor bezárja.

K. m. f.

Dr. Lange László
elnök

Volcz Dénes
jegyzőkönyv-hitelesítő

Dr. Hajdu-Harsányi Zoltán
jogi ügyintéző

Sipos Melinda
jegyzőkönyvvezető

A jegyzőkönyv törvényességi véleményezésre bemutatva:

Dr. Ignác Dávid
jegyző